

*El Protocol s'ha
elaborat a la
Comissió de
Feminismes, obert
a aportacions i
reflexions*

El Protocol s'ha elaborat al llarg de diversos mesos per un petit grup de companyes, totes elles pertanyents a la Comissió de Feminismes, restant obert a altres aportacions i reflexions. Les reunions s'han fet majoritàriament no presencials, establint-se un repartiment de tasques, que requerien llegir detingudament altres protocols i articles elaborats per sindicats o organitzacions socials, reflexionar-hi i posar en comú aquestes reflexions per decidir els continguts que tenien sentit dins nostre protocol, perquè responien a l'especificitat d'una organització com Entrepobles.

Així vam poder tenir-lo finalitzat per l'Assemblea de Sevilla, el passat mes de maig, on es va presentar el document com-

plet per a la seva aprovació i, al seu torn, es va dedicar un espai a realitzar una exposició oral sintetitzada del seu contingut, que va permetre recollir aportacions, reflexions i suggeriments: El Protocol va ser aprovat en les seves línies generals en aquesta Assemblea, assumint el grup redactor la responsabilitat d'incorporar les aportacions que, sens dubte, contribuirien a millorar-lo.

En el moment actual, un cop incorporats els canvis suggerits, ens trobem en la fase de difondre-ho, ja que està pensat perquè sigui conegut per tota l'organització: base social, persones contractades i qualsevol altra persona que col·labori amb Entrepobles. La nostra intenció és sintetitzar-lo en un format que resulti clar i atractiu per a la seva lectura. ■

FEMINISMES

Dones i conflictes ecoterritorials. Impactes, estratègies, resistències

Clara Ruiz

*«Els conflictes
socials
ecoterritorials
són el gran
problema
llatinoamericà
del segle XXI.
El sol fet
d'aixecar la veu
contra aquest
model implica
estigmatització,
criminalització i
mort»*

«A l'Amèrica Llatina les dones vivim als nostres cossos, les nostres ments, els nostres fills i filles, els nostres territoris, les múltiples violències del model de desenvolupament del capitalisme extractivista, imposat els últims vint anys al Sud Global».

Entrepobles, després de casi trenta anys d'agermanar-nos amb les lluites dels moviments socials del sud en la defensa dels seus drets, venim constatant que els països d'Amèrica Llatina, obeint a les grans elits econòmiques que organitzen el món per a enriquir-se i acumular, basen les seves polítiques en l'extracció de recursos naturals sense promoure veritables polítiques estructurals que posin fi a la desigualtat i la pobresa, i afectant de forma especialment greu a les dones, els pobles indígenes, i organitzacions que defensen els seus territoris. Com diu Rocío Silva: «Els conflictes socials ecoterritorials són el gran problema llatinoamericà del segle XXI. El sol fet d'aixecar la veu contra aquest model implica estigmatització, criminalització i mort».

El Perú no escapa d'aquesta lògica. Allà estem acompanyant a les dones que lluiten contra una vida lliure de violències, defensant el seu cos i el seu dret a decidir sobre aquest, als pobles indígenes que defensen

els seus territoris, i als defensors/es de drets humans, que exerceixen el seu dret a la llibertat d'expressió i a la protesta.

En aquest camí, i sentint la necessitat de treballar en aliança amb altres organitzacions del sud i del nord, des del 2014 venim executant un Conveni juntament amb Aieti, la Coordinadora Nacional de Drets Humans, Demus i Flora Tristán.

Durant aquests anys, hem anat reflexionant sobre com ve impactant a la vida de les dones la posada en pràctica d'aquest model extractivista al Perú. Considerant aquest un aspecte clau, i posant en contacte l'agenda del moviment feminista, el moviment de drets humans i el de defensa del territori, vam decidir impulsar una publicació que recollís tot allò escrit anteriorment, realitzant noves aportacions, centrant-nos en alguns territoris concrets on treballem (amazònics i andins), i a partir de testimonis de dones que hem anat coneixent a les seves diferents lluites.

*La Rocío ha
 sabut recollir
 el millor del
 pensament
 generat al Perú
 i a Amèrica
 Llatina
 sobre com
 l'extractivisme
 afecta de forma
 diferenciada a la
 vida de les dones
 als seus territoris*

Per això, vam pensar en Rocío Silva Santisteban, professora universitària, escriptora i poeta feminista, ex secretària de la Coordinadora Nacional de Drets Humans, defensora, i una de les veus més lúcides del periodisme peruà contemporani, ha acompanyat d'a prop alguns dels casos més emblemàtics de defensores del territori, com el de Mxima Acuña.

La Rocío ha sabut recollir el millor del pensament generat al Perú i a Amèrica Llatina sobre com l'extractivisme afecta de forma diferenciada a la vida de les dones als seus territoris. A partir d'un procés d'investigació participativa, revisió de casos i diàleg amb les líders i defensores que han viscut en primera persona aquestes afectacions, però que també han encarnat valuosament processos de resistència, tenim amb nosaltres la publicació: *Dones i con-*

flictes ecoterritorials. Impactes, estratègies, resistències. Amb ella pretenem aportar a la comprensió i visualització de les vulneracions de drets en contextos de conflictes ecoterritorials des d'una mirada feminista, enriquint el debat i perfilant l'important rol que juguen les dones defensores del medi ambient al Perú, dins i fora de les seves organitzacions, així com els desafiaments als que s'enfronten.

Després de la diagramació i impressió del estudi, estan previstes una sèrie de presentacions amb la presència de l'autora, acompanyades de testimonis de defensores, intervencions de representants d'organitzacions del estat i societat civil, projeccions, i intervencions artístiques, amb la finalitat de visualitzar la problemàtica i anar desestigmatitzant la feina de les dones defensores al Perú i a nivell global. ■